

Standardy Ochrony Małoletnich

Spis treści

Rozdział 1. Postanowienia ogólne.....	3
Rozdział 2. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników	4
Rozdział 3. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb małoletnich niepełnosprawnych oraz specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	6
Rozdział 4. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.....	8
Rozdział 5. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz innych upoważnionych instytucji	13
Rozdział 6. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.....	14
Rozdział 7. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania	14
Rozdział 8. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia	15
Rozdział 9. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego	15
Rozdział 10. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.....	15
Rozdział 11. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.....	16
Rozdział 12. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie	17
Rozdział 14. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia	17
Rozdział 15. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.....	17
Rozdział 16. Postanowienia końcowe	18
Załączniki	19
Załącznik nr 1a: <i>Oświadczenie o posiadaniu obywatelstwa polskiego</i>	19
Załącznik nr 1b: <i>Oświadczenie o posiadaniu obywatelstwa państwa innego niż Rzeczpospolita Polska</i>	20
Załącznik nr 1c: <i>Oświadczenie o zamieszkiwaniu w ciągu ostatnich 20 lat w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo innego obywatelstwa</i>	21

Załącznik nr 1d: <i>Oświadczenie dotyczące braku prowadzenia rejestru karnego i wydawania informacji z rejestru karnego w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska</i>	22
Załącznik nr 2: <i>Wzór karty interwencji</i>	23
Załącznik nr 3: <i>Wzór zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa</i>	24
Załącznik nr 4: <i>Wzór wniosku o wgląd w sytuację rodziny</i>	26
Załącznik nr 5: <i>Wzór rejestru interwencji</i>	28
Załącznik nr 6: <i>Wzór ankiety dla pracowników monitorującej poziom realizacji Standardów</i>	29
Załącznik nr 7: <i>Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z obowiązującymi Standardami ochrony małoletnich</i>	30

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1

1. Standardy Ochrony Małoletnich w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej "Centrum Usług Stomatologicznych" Jadwiga Magusiak (dalej: **NZOZ**), zwane dalej „Standardami” określają:
 - 1) zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników;
 - 2) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami NZOZ lub organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
 - 3) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
 - 4) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego;
 - 5) zasady przeglądu i aktualizacji standardów;
 - 6) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników NZOZ do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
 - 7) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
 - 8) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
 - 9) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
2. Ponadto Standardy określają:
 - 1) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
 - 2) zakres zadań poszczególnych pracowników NZOZ w przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji, że dziecko jest krzywdzone
 - 3) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

§ 2

Ilekróć w niniejszych Standardach bez bliższego określenia pojawia się pojęcie:

- 1) **dziecko, małoletni, wychowanek, uczestnik lub pacjent** – należy rozumieć osoby do ukończenia 18. roku życia (zarówno dziewczęta jak i chłopców),
- 2) **opiekun** – należy rozumieć przez to opiekuna prawnego w rozumieniu art. 145-177 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 3) **osoba najbliższa dziecku, wychowankowi** – należy przez to rozumieć osobę wstępną: matkę, ojca, babcię, dziadka; rodzeństwo: siostrę, brata, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku jej braku – osobę pełnoletnią wskazaną przez małoletniego;
- 4) **pracownik** – należy rozumieć przez to wszystkie osoby zatrudnione w NZOZ na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, a także podejmujące w NZOZ obowiązki na zasadach wolontariatu, praktyk, stażu;
- 5) **właściciel** – należy przez to rozumieć Jadwigę Magusiak prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Centrum Usług Stomatologicznych" Jadwiga Magusiak
- 6) **upoważniony pracownik** – osoba odpowiedzialna za przygotowanie i realizację umowy;
- 7) **organizator** – rozumie się przez to innych niż NZOZ organizatorów zewnętrznych w zakresie działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi;

- 8) **zgoda opiekuna małoletniego** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z opiekunów małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 9) **krzywdzenie małoletniego** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika NZOZ lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;
- 10) **dane osobowe małoletniego** - należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego;
- 11) **osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez NZOZ pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów;

Rozdział 2. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

§ 3

1. Upoważniony pracownik lub właściciel, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem lub z opieką nad nimi, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr.
2. Upoważniony pracownik lub właściciel uzyskuje informacje z Rejestru z dostępem ograniczonym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości. W pierwszej kolejności należy założyć konto w systemie teleinformatycznym. Konto podlega aktywacji dokonywanej przez biuro informacji.
3. Informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego pracownik lub właściciel drukuje i składa do akt osobowych, związanych z nawiązaniem stosunku pracy. To samo dotyczy Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestr. Przy czym w przypadku tego drugiego Rejestru wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze.
4. Jeśli dla osoby do innej działalności, o której mowa w ust. 1 nie tworzy się pracowniczej teczki akt osobowych, wydruk z systemu teleinformatycznego upoważniony pracownik dołącza do umowy jako załącznik.
5. Kandydat na pracownika (który będzie pełnił bezpośrednią opiekę nad małoletnimi) zobowiązany jest przedłożyć upoważnionemu pracownikowi lub pracownikowi działu kadr aktualne (nie starsze niż 12 miesięcy) zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.
6. Jeżeli kandydat na pracownika posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów.

7. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
8. Upoważniony pracownik lub właściciel pobiera od kandydata na pracownika oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczpospolita Polska), w których kandydat zamieszkiwał w ostatnich 20 latach oraz o posiadanym obywatelstwie. Kandydat składa takie oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej. Oświadczenie to może również zamiennie zostać umieszczone w postanowieniach podpisywanej umowy.
9. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
10. Wzory oświadczeń dotyczących obywatelstwa / obywatelstw oraz zamieszkiwania w ciągu 20 lat oraz oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych określa załączniki 1a-1d do niniejszych Standardów.
11. W sytuacji podejmowania przez NZOZ współpracy z organizatorem w zakresie działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi to na organizatorze ciąży obowiązek zapewnienia bezpiecznej rekrutacji pracowników poprzez zastosowanie procedur określonych w ust. 1-10.
12. Organizator potwierdza zastosowanie bezpiecznej rekrutacji pracowników poprzez zastosowanie procedur określonych w ust. 1-10 stosownym pisemnym oświadczeniem przedłożonym upoważnionemu pracownikowi lub odpowiednim oświadczeniem zawartym w umowie. Organizator potwierdza też zapoznanie się ze Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w NZOZ.
13. Za realizację obowiązków, o których mowa w ust. 1-12 odpowiada upoważniony pracownik lub właściciel.

Rozdział 3. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami NZOZ, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb małoletnich niepełnosprawnych oraz specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

§ 4

1. Małoletni mają prawo do bycia traktowanymi przez pracowników z jednakową troską.
2. Pracownicy obowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
3. Pracownicy i organizatorzy obowiązani są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania, w szczególności:
 - 1) równo traktują każdego małoletniego bez względu na jego pochodzenie, wygląd, przekonania, wyznanie, kolor skóry;
 - 2) odnoszą się z szacunkiem do jego innych przekonań, innych doświadczeń, innej perspektywy wynikającej z bycia małoletnim;
 - 3) wysłuchują małoletniego z uwagą i traktują jego wypowiedzi i przedstawioną wersję zdarzeń z należytą powagą;
 - 4) używają języka pozbawionego ocen, etykiet, dostosowanego do poziomu rozwoju małoletniego;
 - 5) odnoszą się do małoletniego z szacunkiem, wydając ewentualne polecenia rzeczowo, jasno i konkretnie;
 - 6) tworzą kulturę otwartości i wzajemnej odpowiedzialności sprzyjającej zgłaszaniu i omawianiu wszelkich zagadnień i problemów dotyczących ochrony dzieci;
 - 7) zwracają uwagę na trudnościach, jakie niesie ze sobą niepełnosprawność lub choroba, z którą zmaga się małoletni.

§ 5

1. Niedozwolone są następujące zachowania pracowników i organizatorów wobec małoletnich:
 - 1) wszelkie zachowania, które mają znamiona innych form przemocy psychicznej, fizycznej lub wykorzystywania seksualnego;
 - 2) wszelkie zachowania, które zawstydzają, upokarzają, deprecjonują lub poniżają;
 - 3) stosowanie przez pracowników kar cielesnych wobec małoletnich;
 - 4) każde zachowanie, które może zostać odczytane jako znęcanie się lub dokuczanie, zarówno ze strony dorosłych jak i samych małoletnich;
 - 5) niestosowny kontakt fizyczny z małoletnim, naruszający godność. Dopuszczalny kontakt fizyczny powinien być w naturalny sposób związany z zabawą, prowadzoną działalnością edukacyjną, ewentualną pomocą małoletniemu w czynnościach higienicznych, koniecznością zapewnienia dziecku bezpieczeństwa (w sytuacji zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi np. pożar, niebezpieczne zachowania osób trzecich), działaniem z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzielaniem pierwszej pomocy) lub ewentualną potrzebą uspokojenia dziecka;
 - 6) akceptowanie bądź uczestniczenie w nielegalnych czynnościach, w które zaangażowane jest dziecko;
 - 7) nawiązywanie z dzieckiem relacji o charakterze romantycznym czy seksualnym;
 - 8) zachowywanie się w sposób seksualnie prowokacyjny;
 - 9) goszczenie dziecka we własnym domu;
 - 10) wikłanie dziecka/opiekuna w zależność opartą na poczuciu wdzięczności za prywatne przysługi;
 - 11) towarzyszenie dziecku w podróży pod nieobecność opiekuna dziecka;
 - 12) w przypadku świadczenia pomocy indywidualnej pozostawianie z dzieckiem sam na sam (zawsze zostawiamy otwarte drzwi).
 - 13) budowanie niezdrowych więzi z dzieckiem polegające na deprecjonowaniu rodziców/opiekunów, zastępowanie ich roli społecznej, wikłanie dzieci w zależność emocjonalną.

2. Nie do zaakceptowania jest werbalne naruszanie dobra małoletnich przez pracowników lub organizatora, w tym zwłaszcza opowiadanie w ich obecności żartów o podtekście seksualnym, obscenicznym i wulgarnym.
3. W przypadku konieczności podjęcia z małoletnim rozmowy na tematy związane z płciowością należy wykazać się daleko idącą ostrożnością, delikatnością i roztropnością.
4. Nie jest dozwolone proponowanie małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych, środków odurzających (w tym narkotyków) lub tolerowanie ich używania.
5. Zabronione jest pozostawianie pod wpływem alkoholu lub środków odurzających przez pracownika prowadzącego wizytę lub sprawującego w danym czasie opiekę nad małoletnimi.
6. W pracy z małoletnimi pracownik lub organizator powinien używać środków, języka i metod adekwatnych do wieku wychowanków. Podobnie powinien być potraktowany przekaz medialny, np. przez telefon komórkowy, Internet, wideo itp. Zabronione jest wykorzystywanie materiałów pornograficznych lub zawierających treści obsceniczne.
7. Pracownicy nie kontaktują się prywatnymi kanałami komunikacji z małoletnimi. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z małoletnimi są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
8. Zasady, o których mowa w ust. 7 nie dotyczą sytuacji (potencjalnego) zagrożenia życia i zdrowia dziecka oraz podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego.
9. Nie jest dozwolone ujawnianie informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec małoletnich.
10. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku małoletniego dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także udostępnianie wizerunku małoletniego osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby NZOZ, na podstawie zgody udzielonej przez opiekunów prawnych.
11. Wizyty prowadzone z dziećmi w NZOZ, niezależnie od tego czy realizowane outdoorowo, w szkołach i innych przestrzeniach udostępnionych przez inne organizacje, w czasie wycieczek itp. prowadzone są przez wyszkoloną kadrę, zweryfikowaną pod względem niekaralności, kwalifikacji etc.
12. Dziecko w trakcie wizyty przebywa z opiekunem.
13. Pracownik/współpracownik NZOZ informuje opiekuna dziecka, kto się będzie dzieckiem zajmował oraz gdzie dziecko będzie przebywało podczas wizyty. Osoba opiekująca się dzieckiem przez czas trwania wizyty, dba o bezpieczeństwo dziecka.
14. Przy organizacji imprezy grupowej uwzględnia się bezpieczeństwo dzieci na niej przebywających, w szczególności w kontakcie z wykorzystywanym podczas imprezy sprzętem, oraz zapewnia się dostęp do szybkiej pomocy medycznej (dostęp do apteczki pierwszej pomocy, możliwość wezwania pogotowia) w nagłych przypadkach.
15. NZOZ oraz organizator informuje dorosłych przychodzących z dziećmi, że organizator nie zapewnia dzieciom opieki na czas trwania wizyty. Informuje także, że dzieci nie powinny być pozostawione w trakcie wizyty bez opieki. Informacja ta powinna być umieszczona na ulotkach lub plakatach dotyczących imprezy oraz ogłoszona przy jej rozpoczęciu.
16. Organizację i przebieg konkursów, gier terenowych, warsztatów, półkolonii itp. dla dzieci reguluje regulamin sporządzony przez pracownika NZOZ oraz skonsultowany przez prawnika przed rozpoczęciem.

§ 6

1. Pracownicy i organizatorzy są zobowiązani do szacunku dla nietykalności cielesnej, intymności i prywatności małoletniego.

2. Pracownicy i organizatorzy zawsze winni wykazywać daleko idącą troskę o integralność i nienaruszalność cielesną każdego małoletniego.
3. Pracownicy i organizatorzy zobowiązani są w trakcie zwracać szczególną uwagę na trudności, jakie niesie ze sobą niepełnosprawność lub choroba, z którą zmagają się małoletni.

§ 7

Nieprzestrzeżenie zasad postępowania traktowane jest jako naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych z wszystkimi wynikającymi stąd konsekwencjami, z rozwiązaniem stosunku pracy łącznie.

Rozdział 4. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 8

1. Krzywdzeniem jest:
 - 1) **przemoc fizyczna** – czyli celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu;
 - 2) **przemoc emocjonalna** – czyli poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać;
 - 3) **przemoc seksualna** – czyli angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą, w tym wykorzystywanie seksualne, które odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas;
 - 4) **zaniedbywanie** – czyli niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.
2. Zagrożenie bezpieczeństwa dziecka może przybierać różne formy oraz może być realizowane z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania – stąd na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich:
 - 1) doszło do formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie lub doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem, zapewnieniem opieki);
 - 2) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem);
 - 3) doszło do przemocy domowej warunkującej wszczęcie procedur „Niebieskich Kart”.
3. Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego opisuje poniższa tabela:

	INTERWENCJA CYWILNA	INTERWENCJA KARNA	NIEBIESKA KARTA
Przesłanki	Zagrożenie dobra dziecka, zaniedbanie lub inna forma krzywdzenia	Podejrzenie popełnienia przestępstwa	Przemoc domowa
Forma interwencji	Wniosek o wgląd w sytuację rodziny	Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa	Wypełnienie formularza NK-A

Właściwy organ /podmiot/ adresat zgłoszenia	Sąd rodzinny	Policja, prokuratura	Policja, prokuratura, w celu zgłoszenia do gminnego (miejskiego) zespołu interdyscyplinarnego
Stosowne przepisy	Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania cywilnego	Kodeks karny, Kodeks postępowania karnego	Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej

4. Rodzaje podejmowanych interwencji:

- 1) **Interwencja cywilna** jest podejmowana w sytuacji, w której – w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom - dochodzi do zagrożenia dobra małoletniego poprzez zaniedbanie jego potrzeb życiowych, takich jak np. niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, niezapewnienie odpowiedniego odżywiania, ubrania, higieny, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, opieki medycznej, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego, obowiązku nauki, bezpieczeństwa, zaniedbywanie potrzeb psychicznych i emocjonalnych dziecka, niewypełnianie zaleceń lekarskich, stosowanie kar fizycznych, surowe dyscyplinowanie dziecka przez rodziców/opiekunów; a także w sytuacji, gdy wiadomo, że w rodzinie jest założona procedura Niebieskiej Karty, ale potrzeby dziecka nadal nie są zaspokajane i sytuacja dziecka nie ulega poprawie.
- 2) **Interwencja karna** jest podejmowana w sytuacji podejrzenia popełnienia na szkodę małoletniego przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece.
- 3) **Interwencja Niebieska Karta** jest podejmowana w sytuacji podejrzenia występowania przemocy domowej, przez którą należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej.

§ 9

1. Pracownicy zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności na sygnały świadczące o możliwości popełnienia przestępstwa wskazanego w par. 8 ust. 4 pkt 2.
2. Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka odbywa się poprzez:
 - 1) ujawnienie przez dziecko przemocy domowej;
 - 2) informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem przemocy;
 - 3) analizę objawów krzywdzenia występujących u dziecka;
 - 4) ocenę stopnia ryzyka wystąpienia przemocy w danej rodzinie.
3. Ujawnienie przez małoletniego przemocy w rodzinie ma miejsce wtedy, kiedy poinformuje on pracownika o tym, że doznaje jednej lub kilku jednocześnie form przemocy ze strony swoich najbliższych. Ujawnienie jest dla niego bardzo trudnym momentem i świadczy o dużym doznawanym bólu i determinacji.
4. Pracownik – po otrzymaniu zgłoszenia o przemocy w stosunku do małoletniego (od samego krzywdzonego lub od osób trzecich) – nie może wypytywać krzywdzonego małoletniego o szczegóły zgłaszanej przemocy lub prosić go o ponowne opowiadanie o krzywdzeniu. Osobami odpowiednimi do rozmów na ww. tematy są osoby przeszkolone do rozmów z małoletnimi krzywdzonymi, pracujące w jednostkach, do których należy zgłosić sytuację.
5. Pracownicy zwracając uwagę na symptomy występujące u małoletniego z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą, należy skupić się na trudnościach, jakie niesie ze sobą niepełnosprawność lub choroba, z którą zmagają się małoletni, pamiętając, że małoletni odczuwa zmiany w samopoczuciu oraz boryka się z zarówno z własnym odbiorem sytuacji, jak i reakcją innych osób.

§ 10

Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:

- 1) pracownika/współpracownika;
- 2) inne osoby trzecie;
- 3) rodziców/opiekunów prawnych;
- 4) inne dziecko - krzywdzenie rówieśnicze.

§ 11

Krzywdzenie ze strony pracownika

1. W przypadku krzywdzenia dziecka przez pracownika, krzywdzony lub jego opiekunowie powinien zgłosić ten fakt niezwłocznie bezpośrednio przełożonemu danego pracownika lub innemu dostępnemu pracownikowi.
2. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
3. Osoba sprawująca bezpośrednią opiekę nad dzieckiem przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami.
4. W przypadku, gdy osobą krzywdzącą jest osoba sprawująca bezpośrednią opiekę nad dzieckiem, rozmowę wskazaną w ust. 3 przeprowadza bezpośredni przełożony tej osoby.
5. Osoba sprawująca bezpośrednią opiekę nad dzieckiem, w przypadku stwierdzenia, że dziecko może być krzywdzone, powiadamia osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich, która stara się ustalić przebieg zdarzenia oraz wpływ zdarzenia na dziecko. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji, której wzór określa **załącznik nr 2**.
6. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia poza NZOZ.
7. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich we współpracy z właścicielem sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia określa **załącznik nr 3**.
8. W przypadku, gdy pracownik dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich bada wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności ma obowiązek wysłuchać pracownika podejrzewanego o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji, której wzór określa **załącznik nr 2**.
9. W sytuacji, gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności, gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby.
10. Jeżeli pracownik, który dopuścił się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniony przez NZOZ, lecz przez podmiot inny (organizatora), wówczas należy zawiadomić ten podmiot i zakazać wstępu tej osoby na teren NZOZ do czasu wyjaśnienia sprawy, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z tym podmiotem.

§ 12

Krzywdzenie przez inne osoby trzecie.

1. W przypadku krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie, krzywdzony lub jego opiekunowie powinni zgłosić ten fakt niezwłocznie osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich.
2. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną), osoba sprawująca bezpośrednią opiekę nad dzieckiem przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami.
3. Osoba sprawująca bezpośrednią opiekę nad dzieckiem, w przypadku stwierdzenia, że dziecko może być krzywdzone, powiadamia osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich, która stara się ustalić przebieg zdarzenia. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji (**załącznik nr 2**).
4. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia poza NZOZ.
5. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich we współpracy z właścicielem sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia określono w **załączniku nr 3**.
6. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, którego wzór określa **załącznik nr 4** i kieruje do właściwego sądu rodzinnego.

§ 13

Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów

1. Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów może zostać zgłoszone do dowolnego pracownika NZOZ, który ma obowiązek przekazać tę informację do osoby odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich.
2. W przypadku, gdy ujawniono lub zgłoszono krzywdzenie dziecka przez rodziców/opiekunów, osoba sprawująca bezpośrednią opiekę nad dzieckiem przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka.
3. Osoba sprawująca bezpośrednią opiekę nad dzieckiem, w przypadku stwierdzenia, że dziecko może być krzywdzone, powiadamia osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich, która stara się ustalić przebieg zdarzenia. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji (**załącznik nr 2**).
4. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich we współpracy z Właścicielem sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury (**załącznik nr 3**).
5. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że rodzic/opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne) lub gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich powiadamia właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie.
6. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w ustępach poprzedzających.

§ 14

Krzywdzenie rówieśnicze

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w NZOZ pracownik NZOZ, sprawujący bezpośrednią opiekę nad dziećmi, podejmuje decyzję odnośnie sposobu rozwiązania sytuacji m.in.: rozmowa z dziećmi, rozmowa z dziećmi i ich opiekunami oraz przekazuje informację osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich, a ten przeprowadza rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz z jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. W przypadku, gdy sytuacja zostanie rozwiązana pomyślnie na poziomie rozmowy z dziećmi lub/i ich opiekunami, procedury ujęte w ust. 2-8 nie zostaną zastosowane.
2. Ponadto osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przeprowadza rozmowę z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu.
3. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji (**załącznik nr 2**).
4. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne kartę interwencji (**załącznik nr 2**).
5. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich wspólnie z rodzicami/opiekunami dziecka krzywdzącego opracowuje plan działań, celem zmiany niepożądanych zachowań.
6. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich, w porozumieniu z rodzicami/opiekunami dziecka poddawany krzywdzeniu, opracowuje plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
7. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzanym o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców/opiekunów lub innych dorosłych. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy przejść do procedury odpowiednio z §17 - §19.
8. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich organizuje spotkanie/nia z rodzicami/opiekunami dziecka, krzywdzonego i krzywdzącego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu, sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie rodziców dziecka krzywdzącego) oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia poza NZOZ.

§ 15

1. Określa się zasady interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia związanego z bezpośrednim zagrożeniem zdrowia lub życia dziecka **zdefiniowaną jako interwencja nagła**:
 - 1) jeżeli pracownik w trakcie wykonywania obowiązków służbowych poweźmie informacje o bezpośrednim zagrożeniu życia lub/i zdrowia dziecka jest obowiązany natychmiast podjąć interwencję (**interwencja nagła**);
 - 2) interwencja nagła polega na natychmiastowym powiadomieniu telefonicznym oraz przesłaniu e-mailem zawiadomienia o bezpośrednim zagrożeniu życia i zdrowia dziecka do odpowiedniej jednostki Policji;
 - 3) w zawiadomieniu telefonicznym, przesyłanym e-mailem pracownik powinien podać wszystkie informacje, jakie uzyskał odnośnie dziecka (imię, nazwisko, adres, miejsce, w którym się znajduje), opisać rodzaj zagrożenia, a w przypadku rozmowy telefonicznej - podać dokładną godzinę połączenia, czas trwania połączenia oraz numer, z którego dzwoniło dziecko lub inna osoba;
 - 4) jeśli pracownikowi znane jest miejsce, w którym dziecko aktualnie przebywa, pracownik wysyła email do dyżurnego Komendy Policji właściwej dla tego miejsca;
 - 5) jeżeli pracownik nie posiada informacji o miejscu, w którym dziecko aktualnie przebywa, w zawiadomieniu należy podać wszystkie istotne informacje dotyczące sytuacji zagrożenia, a w przypadku rozmowy telefonicznej: dokładną godzinę nawiązania połączenia oraz dokładny czas trwania połączenia, a także opis kontaktu z osobą dzwoniącą i treść;
 - 6) zawiadomienie wysyłane e-mailem podpisuje pracownik podejmujący interwencję;

- 7) pracownik podejmuje interwencję nagłą bez konsultacji. Jeżeli jednak sytuacja na to pozwala, należy skonsultować się przed podjęciem interwencji nagłej z osobą odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich lub z innym pracownikiem;
 - 8) zawiadomienie wysłane emailem należy przesłać pocztą na adres właściwej komendy Policji najpóźniej następnego dnia roboczego po dokonaniu interwencji.
2. Po podjęciu interwencji nagłej pracownik ma obowiązek przekazania ustnej informacji osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich, a następnie jest zobowiązany do sporządzenia Karty interwencji (załącznik nr 2 do niniejszych Standardów), którą następnie załącza się do dokumentacji prowadzonej przez osobę odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich.

§ 16

1. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji lub osoby odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich, wówczas interwencja prowadzona jest przez Właściciela.
2. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony Właściciela, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.
3. Do udziału w interwencji można doprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.

§ 17

1. Fakt ujawnienia możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego lub krzywdzenia małoletniego nie podlega ocenie uwiarygadniającej ze strony pracownika i bezwzględnie wymaga zareagowania.
2. Pracownicy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych otrzymały informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym organom i instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 18

W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka podczas działań NZOZ zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie i sporządzić z tego notatkę służbową z tego zdarzenia, którą następnie załącza się do dokumentacji prowadzonej przez osobę odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich.

Rozdział 5. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz innych upoważnionych instytucji

§ 19

1. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich w porozumieniu z Właścicielem informuje właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie. Wzór zawiadomienia określa **załącznik nr 3**.

2. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich w porozumieniu z Właścicielem informuje właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie. Wzór zawiadomienia określa **załącznik nr 3**.

§ 20

1. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich w porozumieniu z Właścicielem sporządza zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia określa **załącznik nr 3**.
2. W przypadku, gdy dobro małoletniego jest zagrożone – osobą odpowiedzialną za zawiadamianie sądu opiekuńczego poprzez złożenie wniosku o wgląd w sytuację rodziny, którego wzór określa **załącznik nr 4** jest osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich w porozumieniu z Właścicielem.

§ 21

1. Podejmowanie interwencji wobec rodziny dotkniętej przemocą domową odbywa się na podstawie procedury „Niebieskie Karty”.
2. NZOZ nie jest instytucją uprawnioną do wypełniania formularza A procedury „Niebieskie Karty”.
3. W sytuacji uzyskania przez pracownika informacji o przemocy domowej, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich składa zawiadomienie do policji o konieczności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.

Rozdział 6. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

§ 22

1. Standardy ochrony małoletnich w wersji pełnej oraz w wersji skróconej dla małoletnich monitoruje i zgłasza potrzebę aktualizacji Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich lub Właściciel.
2. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich odpowiada za przygotowanie merytoryczne pracowników do stosowania Standardów.
3. Pracownicy są zobowiązani zapoznać się ze standardami ochrony małoletnich i potwierdzić ten fakt własnoręcznym podpisem w Oświadczeniu stanowiącym załącznik nr 7 do niniejszego dokumentu.

Rozdział 7. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 23

1. W NZOZ obowiązują Standardy ochrony małoletnich w wersji pełnej oraz w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich.
2. Standardy w wersji pełnej i skróconej (przeznaczonej dla małoletnich) zamieszcza się na stronie internetowej NZOZ oraz udostępnia w wersji papierowej w Rejestracji, o czym informuje się małoletniego i ich opiekunów.

Rozdział 8. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

§ 24

1. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu jest osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich, a w sytuacjach niecierpiących zwłoki – każdy pracownik.
2. W przypadku uzyskania informacji lub zauważenia przez pracownika, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek udzielenia pomocy, a następnie sporządzenia notatki służbowej i zgłoszenia tego faktu osobie odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich.
3. Pracownik ma obowiązek podjęcia i zgłoszenia zawsze w przypadku:
 - 1) podejrzenia krzywdzenia dziecka na podstawie jego obserwacji;
 - 2) gdy dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia;
 - 3) gdy inna osoba (dorosła lub dziecko) zgłosiła fakt krzywdzenia dziecka.
4. W przypadku, gdy osobą krzywdzącą jest pracownik, Karta interwencji zostaje sporządzona zgodnie z zapisami niniejszego dokumentu.
5. W sytuacjach szczególnych Właściciel może powołać zespół interwencyjny, w skład, którego wchodzi osoby mogące mieć wiedzę o sytuacji dziecka oraz mają możliwości wsparcia i zapewnienia bezpieczeństwa dziecku.
6. W skład zespołu mogą także wchodzić osoby spoza NZOZ, które mogą pomóc dziecku.

Rozdział 9. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 25

1. Na dokumentację ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego składają się:
 - 1) karta interwencji dot. danego zdarzenia – sporządzona zgodnie ze wzorem określonym w **załączniku nr 2** do niniejszych standardów;
 - 2) notatki służbowe sporządzane przez pracowników na okoliczność danego zdarzenia;
 - 3) kopia wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny sporządzonego zgodnie ze wzorem określonym w **załączniku nr 3** do niniejszych standardów;
 - 4) kopia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa wobec dziecka sporządzonego zgodnie ze wzorem określonym w **załączniku nr 4**;
 - 5) rejestr prowadzonych interwencji stanowiący **załącznik nr 5** do Standardów.
2. Dokumentacja dot. ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, dokumentacja dot. interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka jest przechowywana przez osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich i jest udostępniana w jakikolwiek sposób i w jakiegokolwiek formie tylko i **wyłącznie za zgodą Właściciela**.
3. Odpowiedzialność za właściwe przechowywanie i udostępnianie dokumentacji dot. ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego oraz interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego ponosi **osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich**.

Rozdział 10. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

§ 26

1. Określa się poniższe zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi:

- 1) Pacjenci i pracownicy przebywający w NZOZ akceptują i szanują siebie nawzajem, uznając prawo innych osób do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność;
 - 2) Pacjenci i pracownicy są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych pozostałych osób, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości;
 - 3) Pacjenci i pracownicy nie mają prawa stosować wobec innych osób jakiegokolwiek agresji, przemocy słownej, fizycznej i psychicznej - z jakiegokolwiek powodu i jakichkolwiek okolicznościach.
2. W relacjach między małoletnimi do zachowań niedozwolonych, mających na celu spowodowanie bólu i cierpienia zarówno fizycznego, jak i psychicznego u drugiej osoby, należą m.in.:
 - 1) agresja fizyczna, która obejmuje: bójki pomiędzy małoletnimi, uderzanie, kopanie, policzkowanie, opluwanie, wszelkie inne działania powodujące fizyczny ból;
 - 2) agresja słowna, która obejmuje: używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej, wykorzystywanie wobec drugiego małoletniego przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
 - 3) cyberprzemoc, która obejmuje: publikowanie poniżających filmów lub zdjęć w sieci, publikowanie ośmieszających, wulgarnych komentarzy i postów, podszywanie się pod inne osoby, włamanie na czyjeś konto społecznościowe, prześladowanie, zastraszanie, nękanie za pomocą sieci Internet, telefonu, wiadomości SMS itp.
 3. W każdym przypadku, gdy osoba jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie NZOZ, natychmiast zgłasza zaistnienie zdarzenia informując o nim najbliższą znajdującą się osobę dorosłą będącą pracownikiem NZOZ.
 4. W sytuacjach, o których mowa w ust. 3, osoba ma obowiązek podporządkować się do poleceń pracowników NZOZ.
 5. W przypadku krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego na terenie NZOZ, pracownik będący świadkiem zdarzenia zobowiązany jest:
 - 1) zdecydowanie i stanowczo przerwać negatywne zachowania uczestników zajścia,
 - 2) rozdzielić ewentualne strony konfliktu,
 - 3) jeśli istnieje taka potrzeba, udzielić pierwszej pomocy, a przypadku poważniejszych obrażeń wezwać karetkę pogotowia ratunkowego,
 - 4) poinformować osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich oraz Właściciela o zdarzeniu.
 6. Jeżeli ofiara przemocy doznała dotkliwych obrażeń cielesnych, wymagających interwencji medycznej lub następuje długotrwały proces przemocy (dręczenie), a wcześniej stosowane strategie naprawcze nie przyniosły oczekiwanych rezultatów i sprawca przemocy ukończył 13 lat osoba odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich powiadamia o zdarzeniu Policję i/lub Sąd Rodzinny.
 7. Ze sprawcą oraz jego opiekunami prawnymi przeprowadza rozmowę omawiającą jego zachowanie oraz powiadamia o konsekwencjach.

Rozdział 11. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

§ 27

1. Na terenie NZOZ dostęp do sieci Internet zabezpieczonej hasłem posiadają wyłącznie pracownicy oraz na podstawie uprzedniej zgody podmioty współpracujące.

2. Na terenie NZOZ dostęp dziecka do Internetu możliwy jest bez nadzoru pracownika lub współpracownika – na własnym telefonie dziecka (dostęp swobodny).

Rozdział 12. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 28

1. Korzystanie z Internetu przez małoletnich może wiązać się z następującymi kategoriami zagrożeń:
 - 1) kontakt z niebezpiecznymi treściami;
 - 2) kontakty z niebezpiecznymi osobami;
 - 3) przemoc rówieśnicza (cyberprzemoc);
 - 4) uzależnienie od Internetu.
2. Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumie się:
 - 1) treści niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków;
 - 2) treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku dzieci do organizacji nielegalnych i terrorystycznych;
 - 3) wszelkie formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

Rozdział 14. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 29

1. W sytuacji ujawnienia krzywdzenia małoletniego osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich lub powołany przez Właściciela zespół interwencyjny opracowuje plan wsparcia udzielanego krzywdzonemu, a następnie przekazuje krzywdzonego pod opiekę odpowiedniej instytucji.
2. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany rodzicom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

Rozdział 15. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

§ 30

1. Wyznacza się osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich w NZOZ, w tym za ich za monitorowanie. Osobę odpowiedzialną za Standardy Właściciel powołuje odrębnym zarządzeniem.
2. Ponadto osoba, o której mowa w ust. 1 jest odpowiedzialna za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za przyjmowanie od pracowników proponowanych zmian w treści ich zapisów.
3. Osoba, o której mowa w ust. 1, przeprowadza wśród pracowników raz na dwa lata ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety **stanowi załącznik nr 6**.
4. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany w Standardach oraz wskazywać sytuacje naruszenia Standardów oraz sytuacje, w których procedury określone w Standardach nie zostały zastosowane lub nie zadziałały.
5. Osoba, o której mowa w ust. 1, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Właścicielowi.

6. Właściciel – po dokonaniu analizy raportu – może zlecić wprowadzenie niezbędnych zmiany, a następnie ogłasza stosownym zarządzeniem nowe brzmienie Standardów.

Rozdział 16. Postanowienia końcowe

§ 31

Integralną część Standardów stanowią poniższe załączniki:

- 1) załącznik nr 1 a-d – Wzory oświadczeń dotyczących obywatelstwa/ obywatelstw oraz zamieszkiwania w ciągu 20 lat;
- 2) załącznik nr 2 – Karta interwencji;
- 3) załącznik nr 3 – Wzór zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa;
- 4) załącznik nr 4 – Wzór wniosku o wgląd w sytuację rodziny;
- 5) załącznik nr 5 – Wzór rejestru interwencji;
- 6) załącznik nr 6 – Wzór ankiety dla pracowników monitorującej poziom realizacji Standardów ;
- 7) załącznik nr 8 – Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z obowiązującymi Standardami ochrony małoletnich;

§ 32

Standardy wchodzi w życie z dniem podpisania.

Załączniki

W tym wzory oświadczeń składanych w związku z art. 21 ust 3 – 8 ustawy z dnia z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304, 1606.)

Załącznik nr 1a
do Standardów Ochrony Małoletnich

Oświadczenie o posiadaniu obywatelstwa polskiego

.....
(imię i nazwisko)

.....
(miejscowość, data)

.....
(adres)

Oświadczenie o posiadaniu obywatelstwa polskiego

Oświadczam, iż posiadam tylko obywatelstwo polskie.

.....
(czytelny podpis)

Załącznik nr 1b
do Standardów Ochrony Małoletnich

Oświadczenie o posiadaniu obywatelstwa państwa innego niż Rzeczpospolita Polska

.....
(imię i nazwisko)

.....
(miejsowość, data)

.....
(adres)

**Oświadczenie
o posiadaniu obywatelstwa państwa innego niż Rzeczpospolita Polska**

Oświadczam, iż:

- posiadam obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska,*

.....
.....(proszę wpisać jakie)

- nie posiadam obywatelstwa innego państwa niż Rzeczpospolita Polska.*

.....
(czytelny podpis)

*niepotrzebne skreślić.

Załącznik nr 1c
do Standardów Ochrony Małoletnich

*Oświadczenie o zamieszkiwaniu w ciągu ostatnich 20 lat w państwach innych niż Rzeczpospolita
Polska i państwo innego obywatelstwa*

.....
(imię i nazwisko)

.....
(miejscowość, data)

.....
(adres)

**Oświadczenie
o zamieszkiwaniu w ciągu ostatnich 20 lat
w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo innego obywatelstwa**

Oświadczam, iż w ciągu ostatnich 20 lat

- nie zamieszkiwałem/-łam w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska,*
- zamieszkiwałem/-łam w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska.*

.....
.....(proszę wpisać jakich)

Jestem świadomy/-ma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
czytelny podpis

* niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 1d
do Standardów Ochrony Małoletnich

Oświadczenie dotyczące braku prowadzenia rejestru karnego i wydawania informacji z rejestru karnego w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska

.....
(imię i nazwisko)

.....
(miejsowość, data)

.....
(adres)

**Oświadczenie
dotyczące braku prowadzenia rejestru karnego i wydawania informacji z rejestru karnego
w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska**

Oświadczam, że w niżej wymienionym państwie (państwach) *:

.....
.....
nie jest prowadzony rejestr karny / nie wydaje się informacji z rejestru karnego.

Jednocześnie oświadczam, że nie byłem/-am prawomocnie skazany/-na w wyżej wymienionym państwie (państwach) za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/-em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(czytelny podpis)

*wskazać państwo/państwa

Wzór karty interwencji

KARTA INTERWENCJI z dnia

Imię i nazwisko małoletniego:		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia, opis sytuacji)		
Osoba zgłaszająca interwencję (imię i nazwisko, stanowisko)		
Opis działań podjętych przez pracowników	Data	Działanie
Spotkania z rodzicami opiekunami małoletniego	Data	Działanie
Forma podjętej interwencji	Zawiadomienie policji Wniosek o wgląd w sytuację rodziny Zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa Procedura Niebieskich Kart Inny rodzaj interwencji. Wskazać jaki?	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
Wyniki interwencji: działania organów sprawiedliwości, innych podmiotów, działania, szkoły działania rodziców	Data	Działanie

.....
(Data sporządzenia Karty Interwencji)

.....
(Czytelny podpis osoby sporządzającej)

Załącznik nr 3
do Standardów Ochrony Małoletnich

Wzór zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

.....
(miejsowość, data)

Imię i nazwisko osoby
lub nazwa instytucji zgłaszającej
Adres, pieczęć instytucji

Do:
.....
.....
(dane jednostki Policji lub prokuratury)

**ZAWIADOMIENIE
o popełnieniu przestępstwa wobec dziecka**

Zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa przez

.....
.....
(dane sprawcy, adres)

wobec dziecka

.....
.....
(dane dziecka, adres, dane opiekuna, inne dane np. telefon do rodziców/opiekunów).

Uzasadnienie

.....
.....
.....
.....
.....

[należy tu zwięźle opisać stan faktyczny, źródło informacji o przestępstwie oraz zachowanie sprawcy, które zdaniem zawiadamiającego nosi cechy przestępstwa i ewentualnie podać dowody na poparcie swoich twierdzeń]

.....
(podpis osoby zgłaszającej/osoby
reprezentującej instytucję)

Załączniki:

(należy wymienić tutaj dokumenty, jeśli odnosiliśmy się do nich w uzasadnieniu)

Załącznik nr 4
do Standardów Ochrony Małoletnich

Wzór wniosku o wgląd w sytuację rodziny

(miejscowość), dnia

Sąd Rejonowy

W

Wydział Rodzinny i Nieletnich¹

L.Dz.....

Wnioskodawca: *Imię i nazwisko lub nazwa instytucji*

reprezentowana przez:

adres do korespondencji:

Uczestnicy postępowania:(imiona i nazwiska rodziców)

ul.....

.(adres zamieszkania)

rodzice małoletniego:

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego (imię i nazwisko dziecka, data urodzenia²) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

(W uzasadnieniu powinny zostać uwzględnione dane osobowe dziecka oraz dane dotyczące rodziców/opiekunów dziecka. Ponadto należy zawrzeć informację na temat sytuacji w skutek, której np. popełniono przestępstwo wobec dziecka. W uzasadnieniu powinny się znaleźć także informacje dotyczące osób, które były/są świadkami zdarzeń. W końcowej części wniosku należy uwzględnić

¹Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, nie zameldowania.

²Należy zawsze podać imię i nazwisko dziecka i adres jego pobytu. Tylko w takim wypadku sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.

oczekiwania Państwa względem Sądu np. podjęcie stosownych działań mających na celu ograniczenie władzy rodzicielskiej, zastosowanie środka zapobiegawczego w formie wyznaczenia kuratora sądowego dla rodziny itp.).

Przykładowe uzasadnienie

Opis	sytuacji	zagrożenia	dobra
dziecka.....			

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniego (*imię, nazwisko dziecka*) jest zagrożone a rodzice nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej. Dlatego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniej i ewentualne wsparcie rodziców jest uzasadniony.

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres korespondencyjny, z powołaniem się na numer i liczbę dziennika pisma. (dotyczy wniosku wysłanego przez instytucję)

.....

(podpis i pieczęć składającego wniosek)

- Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka
- Należy zawsze podać imię i nazwisko dziecka i adres jego pobytu. Tylko w takim wypadku sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.

Załącznik nr 5
do Standardów Ochrony Małoletnich

Wzór rejestru interwencji

REJESTR INTERWENCJI

Lp.	Data interwencji	Imię i nazwisko małoletniego wobec którego podjęto interwencję	Imię i nazwisko osoby podejmujące interwencję	Karta Interwencji z dnia
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Wzór ankiety dla pracowników monitorującej poziom realizacji Standardów

MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz standardy ochrony uczniów obowiązujące w NZOZ?		
2.	Czy znasz treść dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich		
3.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego dziecka?		
4.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia dziecka?		
5.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?		
6.	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w NZOZ „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
7.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		

Jeśli na któreś z pytań w ankiecie monitoringu standardów odpowiedziałeś TAK:

NAPISZ: Jakie zasady zostały naruszone?

NAPISZ: Jakie działania podjąłeś?

NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?

Data sporządzenia ankiety.....

Załącznik nr 7
do Standardów Ochrony Małoletnich

Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z obowiązującymi Standardami ochrony małoletnich

.....
(Imię i nazwisko pracownika)

.....
(miejsowość, data)

**OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA O ZAPOZNANIU SIĘ
Z OBOWIĄZUJĄCYMI STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH
W NZOZ w Miliczu**

Oświadczam, że zapoznałam/em się ze „Standardami Ochrony Małoletnich” obowiązującymi w NZOZ w Miliczu i zobowiązuję się do ich stosowania.

.....
(czytelny podpis)